

עפ"ג 57187/07/21 - בניהו מנשירוב, ישראל סטויינקו (עציר) ע"י נגד מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה פלילי

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 אוקטובר 2021

עפ"ג 57187-07-21 מנשירוב ואח' נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כבוד השופטים:

רון שפירא, נשיא [אב"ד]

בטינה טאובר, סגנית נשיא

עדי חן-ברק

המערערים

בניהו מנשירוב

ישראל סטויינקו (עציר) ע"י ב"כ עו"ד דדון

נגד

המשיבה

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה פלילי

פסק דין

בפנינו ערעור על גזר הדין של בית משפט השלום בקריות (כב' סגן הנשיא יוסי טורס) בת"פ 62070-05-20 אשר אוחד עם תיק פלילי 62274-05-20, מיום 14.06.2021.

רקע

המערערים הורשעו במסגרת ת"פ 62070-05-20 (להלן: "תיק הסחר") בעבירות **סחר בסמים מסוכנים** לפי סעיפים 19 ו-13א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים"), ובעבירת **החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית** לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים. מערער 2 הורשע בנפרד (במסגרת ת"פ 62274-05-20 (להלן: "תיק הגידול"), שני התיקים אוחדו בהמשך) בעבירת **ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים** לפי סעיפים 6, 7(א) ו-7(ג), 10 לפקודת הסמים המסוכנים. על פי עובדות כתב האישום, נתפסו אצל המערערים סמים מסוכנים מסוגים שונים ובכמות לא מבוטלת, לצד כלים וציוד לגידול והפקת סמים.

בית המשפט קמא קבע מתחם עונש משותף לכלל האישומים בכל תיק כאירוע אחד, אשר משותף לשני המערערים. לתיק הסחר נקבע מתחם הנע בין 14-36 חודשי מאסר בפועל, ולתיק הגידול נקבע מתחם הנע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל. לאחר שקילת השיקולים ושמיעת הטיעונים לעונש הטיל בית המשפט קמא את העונשים הבאים: על המערער 1 הוטל עונש מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשים (בניכוי ימי מעצר), מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה וקנס כספי. ריצוי העונש נדחה עד להכרעה בערעור. על המערער 2 הוטל עונש מאסר בפועל לתקופה של 42 חודשים (22 חודשים לתיק הסחר, 18 חודשים לתיק הגידול) תוך חפיפה של חודשיים ביניהם, ובתוספת הפעלת מאסר על תנאי למשך חודשיים), מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה, קנס כספי וחילוט הרכוש והסמים.

כנגד גזר הדין הוגש ערעור על חומרת העונש. כמו כן, אושר עיכוב ביצוע עונש המאסר למערער 1 עד להכרעה בערעור זה.

טיעוני הצדדים בתמצית

מערער 1 טוען, כי שגה בית המשפט קמא בקביעת מתחם עונש מחמיר לנסיבות המערער והעבירה, ואף בקביעת העונש עצמו. בית המשפט קמא נמנע מלקבל את המלצת שירות המבחן ולהטיל על המערער ענישה שיקומית, ולא התחשב בעיכובים ובדחיות בטיפול בעניינו על ידי שירות המבחן אשר הכשילו את הליך השיקום מנסיבות שאינן תלויות במערער. המערער נסמך על המלצתו החיובית של שירות המבחן בנוגע לתהליך שהחל בו. לעניין עברו הפלילי, טוען המערער כי כעת הינו "אדם אחר", ולראיה הוא מציין את ניסיונו האמיתי והכנה להשתתף בהכוונת שירות המבחן. לטענתו, מדרג החומרה הנמוך של העבירות בהן מואשם המערער ועברו הפלילי שאיננו חמור יתר על המידה, לצד רצונו להשתתף, מצדיקים את העדפת האפיק השיקומי על פני עונש המאסר. המערער עותר להזמנת תסקיר משלים משירות המבחן אשר ישקף את התקדמותו וסיכויי שיקומו בטרם ההכרעה בערעור ולריצוי עונשו בדרך של עבירות שירות חלף המאסר בפועל.

מערער 2 טוען כי בית המשפט קמא חרג לחומרה באופן קיצוני בעונש אשר השית עליו. לטענתו, על בית המשפט היה לגזור עונש בטווח העונשים שבתחתית מתחם הענישה וזאת בשל נסיבות העבירות והודייתו המוקדמת, ולאור מדיניות הענישה במקרים דומים. כמו כן, המערער מציין את הקושי שחוזה בתקופת המעצר בימי הקורונה כשיקול להקלה בענישה שהוטלה עליו, ועותר לקיצור העונש למחציתו.

המשיבה טוענת כי אין מקום להתערב בגזר הדין, שהוא ראוי ומאזן נכונה בין מכלול השיקולים. המערער 1 נושא עבר פלילי בגין שימוש בסמים ועבירות אלימות. גם בעניינו הוא הורשע בפעילות סחר מתמשכת בסמים וכן בהחזקה של כמות נכבדת של סמים. גזר הדין של בית משפט קמא סטה מהמלצות שירות המבחן בהתאם לשיקול הדעת הנתון לו, וזאת על מנת שחומרת העונש המוטל על המערער תהיה בהלימה לחומרת העבירות שביצע. כך גם לגבי המערער 2, אשר החזיק, גידל וסחר במגוון סמים יוצא דופן בחומרתו ובכמותו. חומרת העונש מתאימה לביצוע המתמשך של העבירות החמורות והרווחים שהפיק מהפעילות העבריינית. נוסף על כך, בית משפט קמא נדרש להתחשב בעברו הפלילי הכבד של המערער 2 הכולל עבירות סמים חמורות ועוד, ובהפעלת מאסר על תנאי שהושת עליו בתיק קודם. לדעת המשיבה, אין מקום להורות על עריכת תסקירים למערערים, באשר עניינם נבחן והוכרע על ידי בית משפט קמא ודינם נגזר.

דין

לאחר שבחנו את טענות הצדדים הגענו למסקנה כי דינו של הערעור להדחות בנוגע לשני המערערים.

נזכיר כי ערכאת הערעור מתערבת בגזר דינה של הערכאה הדיונית רק במקרים בהם חורגת הענישה חריגה קיצונית מענישה ראויה ומקובלת. אין זה המקרה שפנינו. בשים לב לאמור נתייחס לטענות המערערים כסדרן. נציין כי רוב טענות המערערים עלו במסגרת ההליך הקודם ובימ"ש קמא התייחס אליהן בגזר הדין (בין היתר: חשיבותם של שיקולי שיקום עמוד 2

ודו"ח ועדת דורנר). בשים לב לאמור נתייחס לטענות המערערים כסדרן.

לדברי המערער 1, שערעורו מתבסס בעיקר על המלצות שירות המבחן, לא ניתן בגזר הדין משקל מספק לשיקולי השיקום אל מול המשקל שניתן לחומרת העבירות שביצע ולעברו הפלילי. כפועל יוצא, כך נטען, החמיר עמו בית משפט קמא יתר על המידה.

לא מצאנו מקום להתערב באיזונים שערך בית משפט קמא ובשיקוליו. "שיקולי שיקום" אינם מטה קסם להפחתה גורפת בענישה. על פי הוראת סעיף 40(ד)(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ניתן לחרוג ממתחם הענישה אם בית המשפט "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". ראה האמור ברע"פ 9269/17 **אבו עישא נגד מדינת ישראל** (15.01.2018), כי הערכה חיובית של סיכויי שיקומו של המערער אינם מובילים בהכרח לסטייה לקולה ממתחם העונש ההולם, שעה שעיקרון ההלימה מחייב לגזור על הנאשם עונש בתוך גבולות המתחם - ועל אחת כמה וכמה בשעה שטרם ניתנה הערכה כזו:

"כידוע, עיקרון השיקום, על אף חשיבותו, אינו בא להחליף עקרונות ענישה נוספים, וביניהם עקרון ההלימה. הערכה כי קיים סיכוי שהנאשם ישתקם אינה מובילה בהכרח למסקנה כי יש לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם, אף אם תסקיר שירות המבחן תומך בהקלה מעין זו (ע"פ 452/14 דבוש נ' מדינת ישראל (נבו 3.4.2014); ע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 05.08.2013); רע"פ 398/14 ערג' נ' מדינת ישראל (נבו 16.3.2014))."

מהתסקיר המשלים עולה אומנם התרשמות חיובית של שירות המבחן מאפשרות המשכו של הליך שיקומי, אולם "המשקל שיש לתת לשיקולי שיקום אמור להיות מושפע מאורכה של כבדת הדרך שכבר עבר הנאשם" [ע"פ 1167/21 **טארק חוג'יראת נ' מדינת ישראל** (נבו 31.5.2021)]. דרכו של המשיב לשיקום עוד בתחילתה, גם אם מנסיבות שאינן תלויות בו, ואין די בכך שעבר כבדת דרך מסוימת, כדי לפטור אותו מענישה ממשית או להצדיק סטייה ממתחם הענישה, וזאת לנוכח חומרת העבירות. יש לציין את הערכתו הזרה של שירות המבחן עצמו בתסקיר וההמלצה להטיל עונש משמעותי שיבהיר למערער את חומרת מעשיו (עמ' 2 לתסקיר שירות המבחן מיום 02.05.2021).

בנסיבות אלו לא ראינו מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא. לא ראינו צורך להורות על ביצוע תסקיר נוסף ומשלים כאשר התסקיר האחרון הוגש לפני מספר חודשים בלבד וזאת גם כאשר אנו מביאים בחשבון את האמור במכתבה של הגב' בן-צור מהיחידה לטיפול בהתמכרויות בעיריית קרית ים. לא נעלמו מעינינו מאמציו של הנאשם 1 ורצונו, עליו הצהיר, לשנות את דרכיו, ולפיכך נמליץ לשלטונות שב"ס לשלב את המערער במסלול הנועד לגמילה מהתמכרות לסמים. יש לקוות כי המערער יוכיח את כנות הצהרותיו וימשיך בתהליך השיקום גם, במהלך ריצוי עונש המאסר, ולאחריו.

בכל הנוגע לערעורו של מערער 2: גם כאן לא מצאנו מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא. בחירת העונש

בתוך המתחם על ידי בית משפט קמא הינה מאוזנת ושיקללה כנדרש את מכלול הנתונים בשים לב לחומרת העבירות והעדר תמונת שיקום. בנוסף, איננו סבורים כי גזר הדין מופרז לחומרה, לאור העבירות שביצע המערער. נוסף, בזהירות הראויה, כי בכל הנוגע לעבירות גידול הסמים פסיקת בית משפט קמא נוטה לקולה ביחס לפסיקת בתי המשפט במקרים דומים [ראה למשל ת"פ (מחוזי מרכז) 14578-04-19 **מדינת ישראל נ' אברהם אברגיל** (נבו 18.12.2019)], ואת מתחם הענישה המפורט שם].

מכל הטעמים שפורטו אנו מורים על דחיית ערעורם של שני הנאשמים.

אני מורים כי מערער 1 יתייצב למאסרו בבית מעצר קישון ביום 01.11.21 עד השעה 9:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנדון לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

ניתן היום, ח' חשוון תשפ"ב, 14 אוקטובר 2021, במעמד המערערים וב"כ הצדדים.

עדי חן-ברק, שופטת

**בטינה טאובר, סגנית
נשיא**

**רון שפירא, נשיא
[אב"ד]**